

BUNUL ECONOM

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci.

ORGANUL

„Reuniunii economice în Orăștie“
Apare în fiecare Sâmbătă

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifa, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Cătră cetitori.

Cu ziua de 1 Iulie v. deschidem nou abonament la «Bunul Econom».

Rugăm pe onorații noștri abonați cari au plătit foaia numai pe întâia jumătate a anului, să binevoiască a-și renoua abonamentul, ear' restanțierii a-și plăti restanța.

Pentru-ca să poată fi abonat și de economii cei mai seraci, dar' știutori de carte, «Bunul Econom» se dă

*pe un an întreg cu 4 cor. (2 fl.)
pe o jum. an cu . 2 cor. (1 fl.)*

Drept aceea rugăm acum pe abonații noștri, să aibă bunătate a stării în cercurile cărturarilor cunoscuți, să aboneze mai mulți „Bunul Econom”.

Cărturarilor rîvnici cari ar dori să aboneze de nou, le dăm foaia și pe așteptare până de pildă după seceri ori mai în toamnă, când ajung la parale.

Editura foii

„BUNUL ECONOM”

Insoțirile de înmormântare.

IV.

Înaintate fiind statutele »Reuniunii noastre române de înmormântare din Orăștie« spre întărire la ministru, noi așteptăram o lună, două, trei, patru, și statutele nu mai veniau. Mulți din cei-ce se înscriaseră și fuseseră la adunarea de constituire, văzând că trece atâta vreme, începură a nu mai crede că s'a face vre-o ispravă, că va fi ceva pedecă, și mulți au uitat însuflețirea cu care au primit pornirea de înființare. Și a trecut și a cincia și a șasa lună, și statutele nu mai veniau. Abia după 7—8 luni ne-au sosit, și anume *întărite* fără nici o pedecă. Atâta timp se recere până merg ele prin magistrat (ori solgăbirăime), la comitat, și de aci la ministru, și se întorc pe același drum. Timpul acesta de așteptare uneori e mai scurt, alteori și mai lung, dar' oamenii trebuie să se împace cu el din capul locului, și v-

zând lungimea lui să nu-și peardă de loc buna credință.

Dar' poporul e popor, iute se însuflește, iute și uită, și se răcește eară. Așa o pățirăm și noi la Orăștie. După-ce ne sosiră statutele, făcurăm vorbă între oameni, că statutele fiindu-ne acum întărite, cei-ce s'au scris la timpul seu făgăduind că vor intra în Reuniune, acum să între dară, plătind florenul (1) prescris ca taxă de intrare. Știind că peste 300 și-au dat făgăduința asta, credeam că în câteva zile vom avea plătiți cei 300 fl. și vom putea începe lucrarea cu Reuniunea. Aș! poveste! S'au înscris ei de scris vre-o 100 de inși în câteva zile, dar' celelalte 200 sute, nu le puteai strînge, Doamne ferește! Noi gândisem că vom cuprinde în Reuniune numai Români și numai din Orăștie, că vom avea aci destui, când colo ne părea bine că ne vin și străini, Sași, Unguri, Jidani chiar, și nu numai din Orăștie, ci și din jur: din Căstău, din Cugir! Și cu toate astea trecuseră două, ba acuși era trecută și a treia lună de când aveam statutele întărite, și nu ajunseserăm decât la 270 de membri. 300, câți cer statutele să ai *cel puțin* ca să începi, nu mai puteam câștiga, și cu atât mai virtos nu, că în timpul acesta muriseră deja 2 inși cari au fost plătiți și firește că n'au căpătat nimic, căci Reuniunea de fapt nu era intrată în viață. Iși căpătaseră numai florenul dat, și asta strica și mai mult celor-ce poate ar fi voit să se scrie și ei.

Atunci ne-am luat refugiul la o apucătură, care ne-a ajutat foarte mult. Ne-am adunat comitetul și am zis: Deși nu avem încă cele 300 de membri prescriși de statute, hotărîm și vestim cu ziua de azi Reuniunea de înființată, *intrată în viață*, și ori-care din membrii scriși și plătiți moare de azi încolo, urmașii sei vor primi cei 50 fl. prescriși! Văzând oamenii un singur cas de plată, văzând că nu voim să le cerem bani pe nimic, ci pentru

propriul lor bine, vor veni ei și vom căpăta îndată cei 30 de membri ce ne mai lipsesc.

Așa a și fost. S'a făcut svon că Reuniunea și-a început viața. În curînd un soț membru a murit: urmașilor sei s'a dat încă în acea zi suma de ajutor prescrisă, — și să fi văzut urmarea: în câteva zile numărul nostru de 300 membri a fost nu numai ajuns, ci chiar întrecut! Oamenii au eșit din neîncrederea lor, și văzând că de binele lor este, veniau pe îmbulzite să se scrie de membri!

De aci încolo lucrurile au mers strună.

Reuniunea noastră începuse în Septembrie și la sfîrșitul lui Ianuarie a anului viitor, așadar' după vre-o 5 luni, am ținut *întăia adunare generală ordinară*. La aceasta le-am putut vesti membrilor deja un frumos spor, aveam peste 380 membri, și mereu veniau alții și alții. Ear' fiindcă de s'or scrie membri mulți-mulți, să zicem 6—700, apoi casurile de moarte vin prea multe între ei și le va fi greu să plătească, statutele dau drept adunării generale să hotărască numărul până la care să fie primiți. (Cel mai mic număr e prescris de statute: 300, și de vei lucra cu mai puțini, poți să te încurci cu vremea și să bancrotezi, dar' de-or fi mai mulți, numai membrilor le vor fi grele plățile prea dese, Reuniunii însă îi va merge cu atât mai bine). Și adunarea generală a hotărît: membri să fie primiți până la 400, dar' mai mult nu.

Așa s'a făcut. S'a zis însă: cei-ce mai doresc să între cu vremea și ei, aceia să se înștiințeze la cassarul Reuniunii, ca murind ori eșind vre-un membru, să poată fi băgat numai decât altul în locul lui. Să stee cum am zice la ușe. În vre-o jumătate de an numărul de 400 era plin și încă acuși 100 așteptând la ușe!

Acuma aceiași oameni din cari nu puteam la început înjgheba 300 de

membri decât luând și streini din loc și din afară, ne strigau: din afară de Orăștie să nu mai fie nimenea primit, ba și din Orăștie noi să fim primiți înaintea altora.

După doi ani de zile așteptătorii la ușa Reuniunii pentru a li-se face loc, era așa mare, că noi a trebuit să ne gândim cum să ne lărgim casa ca să-i cuprindem pe toți. Și am zis așa: Primim până la 600 de membri, dar' pentru a nu le veni prea des plățile, îi împărțim în două tabere (secțiuni, despărțeminte), una membri dela Nr. 1 până la 300, și a doua dela 300 până la 600. De moare un membru cu numărul mai mic ca 300, plătesc cei 30 cr. ajutor numai cei din secția I, ear' de va muri unul dela numărul 300 încolo, plătesc câte 30 cr. numai cei din secția II. De altfel e aceeași Reuniune, aceeași conducere, aceeași cassă, tot. Și așa dela Anul-Nou al anului de față încoace, Reuniunea noastră lucrează cu granițe lărgite, cu două despărțeminte de câte 300, de tot cu 600 membri, și și acum avem 30—40 cari în toată bună vremea așteaptă la ușe, doară moare un membru, ca să între ei. Și sunt toți foarte mulțămîți. Oameni sêraci, cari altfel n'ar fi avut cu ce fi îngropați și lăsau în glod de datorie sêraca lor familie, fiind membri la Reuniunea de înmormântare, sunt îngropați cu cinste, mulți cu amândoi preoții, și pot plăti la preoți, la măsar, la boltaș, la clopote, tot-tot, și le mai și rămâne ceva, prin ce le e mult alinată durerea morții ce i-a ajuns. Și și fondul Reuniunii crește frumos.

IOAN MOȚA

Roada câmpurilor.

Se dovedește și prin darea de samă pe care o publică ministrul de agricultură pe temeiul știrilor primite dela raportorii sei economici din țeară, că timpul rece, ploios și viforos ce l'au adus întâiele zile a lui Iulie, a făcut pretutindenea pagube economilor. *Nădejdele bune ce se legau de roada anului acestuia, sunt după sburlirile lui Iulie încoace, tot mai slabe, și peste tot socotit roada anului de față va fi mai slabă ca cea a anului trecut.*

Indeosebi scoate la iveală raportul ministerial, că:

Întâia treime a lunei Iulie (dela 1 până prin 10), a domnit peste toată țeara vreme nepriincioasă țarinelor: la început căldură arzătoare vre-o 4 zile, apoi furtuni din samă afară mari, ici-colea ruperi de nori, cari au pricinuit în țara întreagă pagube uriașe atât

în bucatele secerate deja, cât și în cele aflătoare în holde. Indeosebi furtuna din 7 Iulie va rămânea însemnată în istoria economiei țerii, căci în această zi, aproape în două treimi ($\frac{2}{3}$) a țerii a făcut pustiiri asupra țarinelor. Au urmat apoi ploii de zile întregi, cu eșiri de ape și răcirea aerului, care în unele locuri a provocat brumă (deși fără a pricinui și ea stricăciuni), ear' în comitatele Vaș și Zala timpul s'a răcit până la 0°, adecă până la înghețarea apei.

În bucatele de toamnă e pe multe locuri paguba mare, atât în cătățimea lor cât și în calitate (bunătate). În ținuturi mai vâratece se începuse scerșul și el a fost brusc împedat. Ce s'a fost adunat, a fost așa umplut de apă, că oamenii trebuie să cheltuiască zile de zile pentru uscarea de nou a snopilor.

Grâul de toamnă și de primăvară fusese în 1895 sămănat (după statistica făcută atunci peste toată țeara) 5,515 000 jugere catastrale: în anul de față încă a fost sămănat pe atâta. După dările cu socoteala a raportorilor economici, grâul va fi estan mijlociu și sub mijlociu, ear' ca calitate (bunătate), va fi mijlociu și bun. Se va recolta cam 37 milioane măji metrice de grâu, (față de 38 $\frac{1}{2}$ mil. din anul trecut).

Dintre ținuturile locuite de Români roada grâului atinge media nădejduită peste țeara întreagă de 6.61 măji metr. pe juger, deci roada destul de bună, în comitatele: Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș, Torontal, Alba-Interioră, Brașov, Cic, Făgăraș, Târnava și Sibiu, — ear' sub această medie, cu 5—6 măji metrice pe juger, în comitatele: Maramureș, Săbolci, Sătmăr, Sălagiu, Arad, Bistrița-Năsăud, Treiscaune, Hunedoara, Târnava-mică, Cluj, Turda, Turda-Arieș și Odorhei.

Sêcara, dacă nu o vor strica vremile, dă 10 milioane m. m. (cam 5.6 m. m. de juger), față de 12 mil. de anul trecut.

Orzul de toamnă a fost recoltat în bună vreme, a dat rod mulțumitor, dar' cel de toamnă nu promite mult. Va da 11 milioane de m. m. față de 13 de anul trecut.

Ovêsul a suferit și el mult, va da cam 6.16 m. de juger, de tot 10 milioane m. m. față de aproape 12 de anul trecut.

Cucuruzele se desvoaltă norocos; pe ele le-au ajutat ploile căzute peste tot locul. Spicele au ieșit, ba pe alocurea și rodul se ivește. Și pe unde a fost culcat la pământ de furtuni, se crede în scularea și îndreptarea lui.

Grupenele peste tot locul se desvoaltă trumos.

Grădinele de legumi, priindu-le ploile zilelor de cari vorbim, sunt frumoase peste tot locul.

Cânepa și inul sunt în stare mulțumitoare.

Tăbacul (tutunul) a fost stricat rău de furtuni.

Napii de nutreț și de zăhar, pe unde s'au lucrat la timp, sunt frumoși.

Păstăioasele sunt peste tot locul frumoase.

Viile sufer în urma timpului ce le-a atins. Erau nădejdi bune, dar' acelea scad acum în urma ploilor și a peronosporei, și a doua stropire a lor a fost întârziată prin timpul rău.

Poamele numai în rari locuri sunt de dai Doamne. Nădejdi le frumoase au fost scuturate de pe pomi, ba ici-colo pomii înșiși au fost rău stricați de furtuni.

Cuprinzând la oaltă miezul rapoartelor economice găsim că: prevederile roadei câmpurilor nu sunt nici acum chiar rele, dar' în asemănare numai cu apropiatul trecut, atât bucatele de toamnă cât și de primăvară, sunt mai slabe, ear' dacă vremea nu le va ajuta, apoi nici gradul de azi al așteptărilor nu se va putea susține.

În România lucrurile stau cu totul altfel. „Amicul Agriculturului“ dela 1/14 Iulie scrie:

O bună ploaie generală a căzut peste aproape tot teritoriul României. Într'o parte a țerii de sus a căzut mai puțină ploaie. Numai în Dobrogea, principalmente în județul Constanța se mai simte nevoie de ploaie.

Cu toate-că ploaia a căzut la câmp tocmai în toila secerii grâului, totuși, fără se strice grâului, a făcut un bine nespun porumbului (cucuruzului) mai puțin desvoltat, folosind tot așa de bine și porumbului mai înaintat în vegetațiune.

În țara de sus se urmează cu treeratul rapiței de Belgia (Colza), la câmp se cerea grâului e aproape terminată și ogoarele se fac cu multă activitate.

Eată situațiunea agricolă la începutul lunei Iulie din anul curent.

Recolta anului acesta ne-a rêsplătit de lipsa câtor-va ani din urmă. Rapița și grâul au produs bine, și preturile au fost și sunt bune.

Prevederile recoltei porumbului și altor vâratice sunt bune. E aproape sigur că se va mai îmbunătăți și soarta țeranului.

După comasare.

VIII. Socotelile de peste an.

Purtarea socotelilor despre înratele și eșitele de peste an, calculate în bani, nu se obicinuește în economia plugarilor nostri. Și însă bun lucru e, să știi la sfîșitul anului, ce ai economisit sau ce ai pierdut.

În scopul acesta n'ai decât să însemnezi pentru fiecare ram de cultură atât eșitele cât și înratele. Suma eșitelor sunt cheltuelile, suma înratelelor este venitul brut. Asămênarea cheltuelilor cu venitul brut dă venitul net. Dacă venitul brut e mai mare decât cheltuelile, ești în — dobândă; dacă dimpotrivă cheltuelile sunt mai mari decât venitul brut, ești în — pagubă.

Și nu e lucru mare purtarea acestor socoteli.

Iți trebuie:

1. un jurnal, sau o condică de notițe, și

2. o carte de evidență.

In condica de notițe însemnezi în fiecare zi, rînd după rînd, ce dai și ce iei, de pildă:

1 Octomvrie 1900.

Grâu de sîmîntă la 1/2 jug. parțela I. 3 1/2 ferdele, cu 2 cor. ferdela: 7cor. — b.

Două jumătăți de zile de plug 3 « — «

Am vîndut din grădină 4 Hctl. mere batule cu 5 cor. Hctl. 20 « — «

Am strîns din grădină 1 Hctl. poame cîzute 2 « — «

La lucrul acesta 1 lucrător 1 « — «

Pentru viței 1 Hctl. ovês măcinat 4 « — «

Dela vaca Nr. 1. 1 litră de lapte } 9 litre
" " " 2. 3 " " " } cu 10 — 90 b.
" " " 3. 1 " " " } bani
" " " 4. 4 " " " }

La melișatul de cînepă 1 lucrătoare 1 « — «

Și așa mai de parte zi de zi. Seara apoi, sau cel puțin odată pe săptămîna, treci fiecare porție din acest jurnal la locul seu în cartea de evidență.

In cartea de evidență deschizi pentru fiecare ram de cultură deosebit 2 pagini alăturate. Pe pagina 1-a însemnezi eșitele, în următoarele rubrici: la stînga. Datul (anul, luna, ziua); în mijloc obiectul; la dreapta prețul în bani. Pe pagina a 2-a întratele, în aceleași rubrici. De pildă:

pișterile, vermi, șoarecii și guzganii rod coaja și rădăcinile tinere.

In mușunoaale de furnici se toarnă apă ferbinte, conopișterile se prind cu gunoiu proaspăt, în care ele se adună cu grămada, șoarecii se stirpesc gătindu-se pe sama lor piluri formate din aluat acru și pilituri de fer în părți asemenea, în găurile guzganilor se pun frunze proaspete de limba cerbului.

Afară de animalele pomenite mai sunt leghion de gînganii, cari tîbărăsc mai cu samă asupra frunzelor, florilor și fructelor, nimicindu-le sau cel puțin pricinuindu-le mari stricăciuni. Intre aceste se numără: gîndacii de Maiu și larvele acestora, gîndaci cu botul lung, gîndacii de lemn, lindinile de frunze, vespîi și gîunii, cum și feluritele soiuri de fluturi.

Gîndacii de Maiu rod frunzele pomilor, ear' larvele acestor gîndaci rod rădăcinile tinere și pe cele bătrîne le descojesc. Gîndacii trebuie scuturați bărbătește sara și dimineața, omorîndu-i. In contra larvelor cari pătrund la afunzime în pămînt, nu se poate face nimic cu folos; dar' dușmanii lor firești, cîrțițele și ceucele, le pustiesc.

Gîndacii cu botul lung ai pomilor roditori au capul și botul negru, încolo sunt de culoare sură. Ouăle și-le așează în mugurii și florile pomilor, unde se clocesc de căldura soarelui și es din ele niște omide, cari își rod culcușul; din omide se fac nimfe (păpuși), ear' din aceste în timp de 2—3 săptămîni gîndacii. Mugurii îngălbeniți trebuie nimiciți, fiindcă de obicei ei conțin păpuși de ale acestor gîndaci.

Gîndacii înșiși trebuie omoriți ca gîndacii de Maiu. Prunarul este de asemenea un gîndac cu botul lung și negru, antenele (cornițele) de asemenea negre, aripile de culoare arămie lucitoare, foalele și picioarele ceva mai întunecate. Își așează ouăle în prunele cele mai frumoase, a căror coadă o rod, astfel că ele cad la pămînt. Deci prunele cîzute ar trebui adunate și nimicite, ca vermi din ele să nu mai aibă prilej a deveni gîndaci.

Gîndacii de lemn se numesc astfel pentru-că își pun ouăle în lemnul pomilor, unde fac adevărate drumuri. Omidele sau vermi acestor gîndaci rod nu numai coaja, ci și lemnul pomului. Cei mai neîmpăcați dușmani ai acestor gîndaci, ai omidelor și păpușilor lor, sunt ciocănitorele.

Partela I. 1 jug. cultură de grâu de toamnă.

EȘITE

INTRATE

Datul	Obiectul	cor.	b.	Datul	Obiectul	cor.	b.
—	10 cară de gunoiu în cultura cucuruzului, à 1 cor. 80 b.	18	—	30, 31/VII 1901	30 clăi de paie à 40 bani	12	—
—	Imprăștierea gunoiului	1	—	5/VIII	12 Hctl. grâu à 10	120	—
—	5% interese după capitalul de 200 c. prețul pămîntului .	10	—				
—	7% amortisarea 1/3 a capit. de 1200 c. investit în clădirile economice, repartizat asupra celor 12 jug. pămînt	2	34				
1, 5/IX 1900	Arătura mîzêrichei 2 zile de plug . . .	6	—				
1, 2/X	Sămînatul 2 zile de plug și 1 zi cu palma	7	—				
—	Sîmînta 1 1/2 Hctl. à 10 cor.	14	—				
4/V 1901	Plivitul 3 zile . . .	3	—				
3—7/VII	Seceratul 8 zile . .	8	—				
30, 31/VII	Căratul 1 1/4 zile cu vitele și cu palma .	5	—				
5/VIII	Treeratul	10	—				
—	Contribuție, asigurare, usarea uneltelelor agricole	5	60				
	Suma eșitelor .	89	94				
				Suma intratelor .		132	—
				> eșitelor .		89	94
				Venit net .		42	06

(Va urma).

ISIDOR BLAGA

POMĂRIT

Animalele stricăcioase pomilor.

Mare parte a animalelor de casă și a celor sîlbatece face stricăciuni pomilor, pe cei tineri îi nimicește chiar.

Impotriva unor animale, s. p. a caprei, vitelor, porcilor, iepurilor, căprioarelor, cerbilor ș. a., ajunge închisoarea, care nu le îngăduie a se apro-

pie de pomi, pentru a scurma pămîntul de pe rădăcini sau a le roade coaja. Unde lipsește o bună închisoare ca, s. p., în vii, trunchiul pomilor trebuie bine îmblojit de sus pînă jos cu mărăcini, sau apoi spoit cu zamă de var. In contra iepurilor se recomandă ungerea trunchiului cu unsoare de vulpe, amestecată cu tuningine.

Față de alte animale, închisoarea nu ajută nimic. Anume Furnicile, cono-

Lindinile de frunze, cari se mai numesc și păduchi de frunze, sunt de mai multe feluri. Ele năpădesc frunzele și surceii tineri, cu al căror suc se nutresc. Crengile trebuie unse cu zamă de tăbac, sau se freacă cu sare și cenușe de fag.

Vespii și găunii fac mare stricăciune poamelor coapte. Cuiburile lor trebuie căutate și afumate din greu cu pucioasă, pentru a înăduși pe acești dușmani ai poamelor. Afară de vespi și găuni mai sunt *vespii prunelor* și *persecilor*, cari samănă încâtva cu musca de casă. Prunele și persecile, ce conțin vermii acestor vespi, trebuie îndepărtate.

Dintre soiurile de fluturi sunt o mulțime, cari pricinuesc pagube nesămulte pomilor.

Fluturul alb de pomi își pune oușele de obicei pe frunzele din vârful pomilor. Omidele es din oușe în luna lui August, se înfășură pe frunză într-o pânză subțire ca cea de paiangen, și frunza o leagă de rămurele, ca să nu cadă. Astfel iernează, uneori multe de tot, omidele fluturilor albi. Cum se desprimăvărează ele se trezesc și dau năvală asupra frunzelor tinere, pe cari le rod, adesea cu desevîrșire. Omidele acestea ajung până la o lungime de 3—5 cm., sunt acoperite cu peri de culoare galbenă-deschisă, surie și neagră, pe spate are un șir de pete negre, ear' pe părți dungi negre. Pe la sfârșitul lui Maiu sau începutul lui Iunie

omidele se schimbă în păpuși albe sau galbine, cu dungi și pete negre. Păpușile aceste se ved lipite de trunchiul și crengile pomilor. După 14 zile din ele es fluturii, cari, precum am zis mai înainte, depun oușe, din cari în August es omidele. Toamna, iarna și primăvara de timpuriu trebuie culese și arse toate cuiburile omidelor. Numai cu chipul acesta se pot ele împușina și chiar stîrpi aproape cu desevîrșire.

Tot așa de primejdios ca și fluturile alb de pomi este *torcătorul inelar*. Stropite cu leșie de sare omidele acestui fluture pier pe dată.

Molia dispărecheată a arborilor. Omida acestui fluture se arată la începutul lui Iunie, are culoare sură-deschisă cu puncte negre, pe spate 12 puncte roșii și 10 albastre. În Iulie omida se schimbă în păpușe de culoare brunetă, din care cătră sfârșitul acestei luni iese fluturele. Se stîrpește întocmai ca fluturele alb.

Fluturele mic brumatic. Omidele acestui fluture sunt verzi, cu dungi albe și gălbii. În Iunie și Iulie aceste omide se slobod pe fire subțiri, se ascund în pământul de sub pomi, unde se schimbă în păpuși, din cari ies fluturii numai toamna târziu. Femeiușile n'au aripi și samănă cu muștele. Urcarea pe pomi a acestora se împedecă făcând un cerc de rășină împrejurul trunchiului, și peste asta punând hârtie unsă cu cleiu.

Torcătorul procesionar. Omida lui e sură-negrică cu 2 dungi galbene. La

sfârșitul lui Iunie omida se schimbă în o păpușe brunetă, care la sfârșitul lui Iulie devine fluture.

Vulpea mare este un fluture de culoare brunetă-roșietică cu pete mari negre. Își pune oușele pe cireși și peri, și omidele lor fac mari stricăciuni acestor pomi.

Fluturele căpățînă albastră are capul de culoare albastră cu 2 pete rotunde negrii. Omidele lui sunt groase. Ele trebuie scuturate de pe pomi, și în jurul trunchiului trase cercuri de pęcură, ca astfel omidele să nu se mai poată urca.

Molia merilor este oomidă, ce se prăsește din un fluture mic, cu aripile de-asupra de culoare sură-deschisă și dungi întunecate de-alatul, ear' aripile de desupt și burta aurii. Omida se arată pe la sfârșitul lui Maiu, trăește înlăuntrul merelor, de unde ese pe la mijlocul lui Iulie sau și numai primăvara, după-ce merii au înflorit.

Molia prunilor este un verme roșietic, care pricinuesc mari stricăciuni prunelor. Fluturele are aripile deasupra negre, se arată în Maiu și Iunie, punându-și oușele în prune. De obicei prunele, așa numite vermănoase, cad și ele trebuie adunate, ca să nu devină cu timp cuibar pentru prăsirea de fluturi.

Omida cireșelor se prăsește din oușele ce un fluture depune în cireșele coapte. Înainte de a se schimba în păpușe, omida caută prilej a se ascunde

FOIȚĂ

SÎMBURELE

Un lucru visa coana Elena: să-și dea fata după „unu dela gară“.

Totdeauna gara a fost o comoară necată de gineri: atunci când o fată mare s'a crezut mai năpăstuită sau un părinte mai desnădăjduit de viitorul ficei sale, ca din pământ, îngerul salvator s'a întrupat la timp, cu viteza cuvenită, în chipul modest al unui oficiant dela căile ferate.

Și coana Elena avusese multe probe despre aceasta:

«Cine mai credea, soro, ca fata Răduleaschi să aibă așa noroc? Bătrână, plină de „defecturi“ și leneșe... Ei bine, s'a găsit cine s'o ia și pe dinsa: „unu dela gară!“ Dumnezeu să-și dea sănătate bietului șef că întreține în pâne oameni cum se cade, care fericesc familiile; fiind-că aștia dela gară n'au pretenție; și pe urmă: slujbilită sigură, lefșoară grasă și..... rețineri pentru pensie.

— Doamne ajută să-și vie și Luxiței mele unu dela gară!..»

Și coana Elena dădu la acatiste, până ce sosi unul..

După spusele coanei Elenchii, îl chema Popescu, se purta cu barbișon, și era «d'ăi de vinde la bilete». — I-a trimes poza și două certificate: unul de absolvent a două clase de seminar, și altul de bună purtare ca sergentmajor reangajat la infanterie.

Coana Elena dete răspunsul: că Duminecă l'așteaptă negreșit.. Făcū dulceța de caise coapte, scutură prin casă, și spală perdelele; ear' pe Luxița o opri de a mai freca tăierele și o învță să dea mereu pe mână cu „linolină“, ca să se ma imoaie.

«Ah, de ce nu trăește acum răposatul Ghiță, sêrmănelul! Că, de! Un bărbat în casă face mult la vremuri d'astea... Și mai ales cum era dumnealui deștept la vorbă și cu poziție în lume...»

Răposatul Ghiță fusese aprod la tribunal. Ziua de Duminecă li-să părū la amēndouă nesfîrșită. — După prânz, auziră bătēnd la ușe:

— *Antrè!* — răspunseră în cor...
Era cățelul!..

— Ptiu, ticălosule, că ai făcut să ne sară inima! Credeam că e ginerele...

Peste câteva minute, însă, își vęzură visul cu ochii: sosi Popescu.

Luxița se făcuse stacojie. Popescu venise roșu gata.

«Ce galant!» se gândi coana Elena, mēsurāndu-l cu coada ochiului. — «*Fuben*, ghete de lac! O să înebunească Ioneasca de necaz!..»

— Vē rog, ședeți musiu!

Și îi întinse un scaun hodorogit dintr'o mobilă veche, cumpărată dela o licitație, pe când trăia Ghiță.

Încă dela început, scaunul se arētă cu voe rea, din fericire, mosafirul avū grija să se așeze ușor pe un colț și să se ție într'un echilibru vrednic de admirat.

Coana Elena își recăpătase sângele rece și vorbea. A vorbit aproape numai dinsa; a început-o de la gară și a ajuns la pătlăgele roșii. N'a uitat, în tot timpul, să amintească bunătățile răposatului și să-și laude fata.

în pământul din preajma cireșului. Păpușa e de culoare galbină-deschisă.

Omidile de tot felul trebuie stîrpite pentru a pune stavilă stricăciunii lor. Stîrpirea aceasta se face adunând toți de-a-rîndul cu îngrijire cuiburile lor și arzându-le.

Precum s'a arătat, sunt multe de făcut și în timpul verii pentru scutirea pomilor de omide. De mare trebuință este spre acest sfîrșit, ca îndată după-ce au căzut frunzele, trunchiul să se ungă de sus până jos cu o materie gătită din zamă tare de coji verzi de nucă, amestecată cu urină de trei zile și cu zamă de var, mai adaugând puicioasă pulverisată, funingine și fiere de vită.

S.

CE E NOU ÎN LUMEA MARE?

= Din **China** vine știrea, că toate nădejtile ce le lega lumea de aceea, că Europeanii aflători în China ar fi fost scăpați în ambasadă, — au fost nădejdi zădarnice, căci toți străinii ce s'au refugiaseră între zidurile ambasadelor, după-ce s'au apărut mult și eroicește, *au fost uciși*.

Europeanii periți în orașul Peking în acest timp, începînd cu nenorocitul Ketteler, sunt 6—800 de oameni, Englezi, Americani, Ruși, Francezi, Germani etc. Ear' răscoala e de parte de a apune. Chinezii au prins tot mai mult curagiu. Consulul chinez din San-Francisco a spus, că acum sunt așa de încurcate lucrurile, că Europa va trebui să trimită macar 250.000 de soldați ca să facă pace în

La un semn făcut pe furis, Luxița plecă, spre a veni cu tava de dulceață; o adevărată tavă, mare cât o față de masă, ear' în mijlocul ei, ca o oază rătăcită în pustiu, o tarfurioară și o linguriță cu două caise coapte, din care una cu un simbure nespert.

A, blăstemat simbure!

Sărmanul Popescu avu o clipă de încurcătură groaznică: miserabilul de simbure isbutise să i-se strecoare în gură, odată cu caisa. Să-l scoată? N'ar fi făcut-o, pentru toată lumea. Doar' „nu să cuvine“. Să-l înghiță? Nu putea... Se hotărî să-l ție dară în gură.

De acum, visita i-se părî chin adevărat: Vorbea pe înecate și muta simburele cu limba, când la dreapta, când la stînga.

În sfîrșit se hotărî să plece.

— Mi-a părut bine de cunoștință... Vă salut!

Dete întâi mâna Luxiței, care tot timpul, îl frământase cu coada ochiului. Apoi se aplecă să sărute mâna coanei Elenchii.

Afurisitul de simbure însă, tocmai

China, ear' ca să cuprindă China întregă n'ar fi de-ajuns nici un milion de soldați!

Mai nou sosește știrea, că *China a declarat oficios Rusiei războiu*, — pentru-că Rusia e care a pășit mai cu putere mare asupra Chinei din privilegiul răsvrătirilor acestora.

= În **România** s'a făcut schimbare de guvern în săptămîna trecută. Guvernul curat conservator cu Gr. Cantacuzino în frunte, a simțit că nu poate trece ușor peste starea grea economică prin care trece țeara și așa a împărțit puterea cu așa numiții „junimiști“ sau constituționali, lăsînd frâncle guvernului în mânele dlui P. Carp, care e ținut ca mai în stare a cărmui cu tărie corabia statului peste apele primejdioase a zilelor acestora.

Ministerul de pîn'acum stătî numai din conservatori, în noul minister, alcătuit Joi și Vineri, au intrat 4 junimiști și 4 conservatori.

= Dela **Buri** ear' încep a sufla vînturi reci pentru Anglia. Zilele din urmă a săptămîanii trecute a sosit știrea, că Buri ear' au bătut o aripă a armatei engleze, nimicind și prinzînd aproape întreg un batalion care forma acoperemîntul laturei.

Incuragiați de aceasta se scrie că Buri s'au hotărît să-și schimbe felul de luptă, începînd ei să *atace* pe Englezi, nu numai să se apere, cum făceau pan'aci. Și așa pe câmpul de războiu al Africei încă pare a fi o mișcare mai viuă.

Mari griji le face Englezilor vestea, că *lord Roberts*, capul armatei engleze, dinaintea căruia s'au retras așa de tare Buri de luni de zile, — s'ar fi îmbolnăvit greu.

Armata engleză mai suferă și de lipsa de haine și încălțăminte. Acolo e acum iarnă și unii soldați sunt siliți să stea desculți, și magazinele Angliei sunt departe.

atunci alunecă pe neașteptate, și nu știu cum, dar' lunecă drept în palmă la coana Elenca.

Stele verzi i-se făcură înaintea ochilor: îi sărise țandăral.

„Iși bate joc de mine, cioflingarull!“ se gândi ea furioasă.

Și, fără să-i dea timp să mai spue ceva, îl luă repede:

— Ce e asta, musiu?

— „Simbure! răspuse el, zăpăcit peste măsură. Și, simțindu-se mai mult decât învins, de rușine și de teamă, căci ochii coanei Elenchii străluciau ca la o leoaică, se repezi afară și plecă plouat.

Coana Elenca deschise atunci ușa, asvirîl cu simburele după el, și îi zise numai atât:

— Păcat de jubenul tău și păcat că mai ești la gară, mojicule!..

Ioan A. Basarabescu.

— Nici un meșteșug nu este rău, ci oamenii sunt răi!

— Fii tată celor buni, și *biciu* celor răi!

ȘTIRI DE TOT FELUL

Banii noi de hîrtie. Din Viena se scrie, că nouele bancnote de câte 20 coroane vor fi puse în circulație pe la mijlocul lui Septembrie, ear' cele de câte 5 coroane numai după-ce se vor fi retras toate bancnotele de câte 10 fl. O! de-ar sosi odată, că cele de argint de 5 cor. sunt chiar nepractice.

Intre România și Turcia s'a început războiu de vamă. Turcia a pus pe bucatele și alte mărfuri române, vămii așa mari, că e aproape peste putință a mai duce ceva în Turcia, în schimb și România a ridicat acum vămile pe mărfuri ce vin din Turcia, în asemenea măsură. E „războiu de vamă“. Dar' o nouă învoială comercială între guvernele celor două țeri, poate, precum se și așteaptă, să readucă vămile ușoare.

Grăul românesc. În priviuța grăului românesc (din România) eată cum scrie dl Alfred Simitsch, Cavalier imperial de Hohenblum din Viena:

„Printre Statele balcanice, România are întâiul rang în ceea-ce privește producerea grăului. Grăul românesc se arată pe toate piețele Europei centrale și apusene; concurența lui alături de cea a grăului rusesc, a contribuit mult pe piețele internaționale la scăderea cererii de grăuri ungurești... În comerțul cu făinuri de asemeni se întrebuintează în mod deosebit grăul românesc.“

La Petroșeni din privilegiul sfințirii bisericii celei noue gr.-or. se aranjează un *Concert* împreună cu joc Duminecă în 22 Iulie în sala hotelului „Wagner“. Inceputul la 8 ore seara. Venitul curat e destinat pentru nou edificata biserică. Prețul intrării de familie 3 cor., de persoană 2 cor., în galerie de persoană 1 cor. Suprasolviri se primesc cu mulțămîntă și se vor cuita pe cale ziaristică.

Concertul îl va da un grup de teologi din Sibiu.

Din ținutul Caransebeșului se scrie că potopul dela 7 Iulie a pricinuit acolo uriașe pagube: apele rîurilor Timișul și Berzova ieșind au coperit și spălat hotare întregi, îndeosebi însă mare pustiire au făcut între Remetea Poganici până la Duleu, unde livezi și sămănături au fost spălate de tot.

Din Hunedoara se scrie, că pe 17 Iulie n. au fost citați la căpitănia orașului toți câți au petrecut în 17 Iunie în societatea tinerilor universitari Scurtu, Steer și Novacovici merși acolo după pretractarea dela Deva în societatea mai multor domni și dame dela Deva, — și au fost luați la întrebări pentru-că prin primirea ce au făcut tinerilor numiți ar fi făcut demonstrații naționale. Cei citați din Hunedoara sunt domni Nicolau Macrea, Constantin Dima, Albert Șuster, Simeon Cisteian, George Pop și Nicolae Popescu.

In contra emigrării. Ministrul de interne Coloman Széll a provocat pe toate autoritățile municipale și comitatense să urmărească cu atențiune uneltirile agenților pentru emigrări, cari amăgesc poporul să-și părăsească țeara și să meargă în străinătate, *ceea-ce ei fac numai pentru-ca să primească plăți grase dela societățile de navigațiune.* Circulara ministrului îndrumază pe autorități să trimită din când în când rapoarte despre cauzele, cari determină pe locuitorii din dăriturile finuturi a-și părăsi vatra, precum și asupra mijloacelor prin cari s'ar putea împedeca emigrările.

Expoziția română la Paris începe a-și da roadele. Un mare număr de case mari de negoț franceze, belgiene și engleze, cari au putut să judece produsele române văzute în expoziție, s'au arătat doritoare de a intra în legături de afaceri cu case românești, mai ales pentru lemne, petrolu, făină, vinuri și țuică.

In atențiunea candidaților de notari. Cei-ce voesc să îmbrățișeze cariera de notari comunali sau cercuali să fie seamă, că după noua lege, care va intra în vigoare la 1 Septembrie a. c., se pretinde dela fiecare aspirant de notar să aibă 8 clase gimnasiale, pentru a putea fi primit la cursul administrativ de un an. Legea acoardă însă și absolvenților de 6 clase gimnasiale, pe cari îi află până la 1 Septembrie în praxă notarială, dreptul de a se putea înscrie la cursul de învățământ administrativ.

O frumoasă manifestare de recunoștință. Joi în săptămâna trecută, scrie „Gaz. Trans.“ cu prilejul sărbării iubire a gimnasiului român din Brașov, s'a făcut o frumoasă manifestație de recunoștință unuia din cei mai meritați bărbați ai noștri, care a contribuit din toate puterile sale la înființarea și la susținerea școalelor centrale române din Brașov, venerabilului protopop *Ioan Petric, singurul dintre vechii profesori și întemeietori ai acestor școale, care se mai află încă în viață.*

După terminarea înălțătoarei sărbări iubire, corpul profesoral, membrii Eforiei școlare și mai mulți alți fruntași români, se concentrară în cancelaria profesorală, unde dl director gimnasial V. Onițiu în câteva călduroase cuvinte relevă meritele veteranului protopop, care din anul 1838 lucră fără preget pentru înaintarea poporului nostru și îndeosebi a școalei și a bisericii, servind încă și astăzi atât celor bătrâni, cât și celor tineri ca un model de activitate și de conștiințiositate în purtarea oficiului său.

La vorbirea dlui director Onițiu venerabilul protop-răspunse adânc mișcat, dorind celor-ce-l felicitau, ca și dînșii să poată ajunge vîrsta patriarhală a dînsului. Urări puternice de: Să trăiască! acoperiră cuvintele meritatului bătrân, care în timp de iarnă merse împreună cu răposatul N. Măciucă în pădurile de deasupra Rășnovului, ca să aleagă lemnele de brad trebuincioase pentru clădirea

gimnasiului și care, deși încunjurat de o familie numeroasă, renunța timp de 10 ani la banii sei de cuartir, ca paroch, în favorul nouelor școale centrale.

La Abrud. La Programul festivităților, cari se vor aranja cu ocaziunea adunării generale a „Societății pentru fond de teatru român“, ce se va ținea în Abrud, Duminecă la 9 (22) Iulie a. c și zilele următoare, s'au mai adaus următoarele puncte.

1) In locul petrecerii populare, care avea să se țină în 9 (22) d. a. la 4 ore în grădina publică din Abrud, se va ținea în aceeași zi seara în hotelul „Detunata“ un concert, la care vor debuta artistul nostru dl *George Dima* cu corul seu mixt, apoi artistele noastre *Adelina Piso, Valeria Pop* și *Virginia Gall* și compositorul nostru de frumos renume *G. Șorban*.

2) In a 2-a zi a adunării generale, adevă în 10 (23), parastasul pentru memoria membrilor răposati ai societății se va celebra în biserica gr.-cat. din loc.

3) In locul piesei teatrale „Trei plării de dame“ se va juca piesa „Gărgăunii dragostei“ de Iosif Vulcan.

La „Grănițerul“ în Dobra e de ocupat postul de contabil, cu 1200 coroane și tantiema statuară. Terminul de concurs 15 August.

Moarte. *Ana Dăian n. Totoian*, soția dlui *Dr. E. Dăian*, fost director al ziarului „Tribuna“ din Sibiu, a răposat la Chișlău lângă Alba-Iulia în 17 Iulie n., lăsând după sine doi copii minoreni. D-zeu s'o odichnească.

Câți elevi au cercetat gimnasiul din Blaj. Din „Programa gimnasiului superior gr.-cat. din Blaj“ pe anul școlar 1899/900, titlul VI, se vede că numărul elevilor, cari au cercetat anul acesta vechiul gimnasiu român din Blaj, a fost de 446. După naționalitate au fost: Români 441, ceialalți Maghiari, Germani și Israeliti. După localitate: din Blaj 29, Alba-inf. 127, din alte comitate 294, din România 4. S'au supus la examenul de maturitate 18 inși, dintre cari au eșit: 3 maturi cu eminentă, 7 maturi cu bine, maturi 8, adevă *n'a căzut nici unul.* Gimnasiul a intrat în anul al 146-lea al existenței școalelor din Blaj.

Jocurile și poeziile românești lăudate de străini nepărtinitori. „Reichschwehr“ e foaia oficioasă a armatei. Apare în Viena și publică numai știri din cercurile armatei. Și seriosul „Reichschwehr“ scrie de curând o dare de samă despre frumoasele sărbări pe care regimentul de infanterie Nr. 43 le-a sărbat la 23 Iunie întrun pomenirea bravurilor dela Custozza. Descriind sărbarea și schițând vorbirile ce s'au ținut, „Reichschwehr“ închee cu cuvintele: „După amiază au urmat, în fața unui număr public adunat, jocurile festive ale soldaților. Un deosebit interes deșteptară jocurile naționale românești „Călușerul“ și „Bătuta“

jucate de 16 soldați în costum național românesc, apoi nu mai puțin frumoasele cântece populare românești, plină de adevărată poezie.“

Convocare.

Despărțământul VII. Hațeg al „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român“ își va ținea adunarea sa generală ordinară, Duminecă la 5 August st. n. a. c. în biserica gr.-cat. din opidul Hațeg la 3 ore p. m. cu următorul

Program:

1. Deschiderea adunării prin președinte.
2. Raportul biroului prin secretar.
3. Raportul cassarului despre starea cassei.
4. Raportul bibliotecarului.
5. Exmiterea alor 3 comisiuni de 3 inși pentru censurarea raportului făcut de secretar, cassar și bibliotecar.
6. Exmiterea unei comisiuni pentru înscrierea de membri noi și încassarea taxelor.
7. Eventuale disertațiuni ce sunt a se înainta directorului cu cel puțin 24 ore înainte de adunare.
8. Rapoartele comisiunilor exmisse.
9. Staverirea budgetului pe anul 1901.
10. Alegerea alor 2 delegați la adunarea generală ordinară.
11. Eventuale propuneri, verificarea protocolului și închiderea adunării.

La această adunare sunt invitați cu stimă toți membrii din despărțământ cum și alți binevoitori și sprigintori ai culturii române.

Din ședința comitetului cercual al despărțământului VII. al „Asociațiunii“, ținută în Hațeg, la 15 Iulie 1900.

Nicolau Nestor,
directorul desp.

Dr. Suciu,
secretarul desp.

Prețul bucatelor.

Piața din Hondol.

— la 14 Iulie 1900. —

Grâu frumos, ferd. de 30 l. cu . . .	1'60—	cr.
Săcară, ferdela cu	—	cr.
Orz ferdela cu	—	cr.
Ovės, ferdela de 30 litre cu	—70	cr.
Cucuruz, ferdela de 30 litre cu	1'50—	cr.
Fasolea, ferdela de 30 litre cu	2'10—	cr.
Cartofi (grumpene) ferdela cu	1'05—	cr.
Vin nou, litrul cu	—	cr.
Mere ferdela cu	—	cr.
Nuci, ferd. cu	—	cr.
Carne de vită, 1 kilogram cu	—40	cr.
» » porc, » » cu	—	cr.
Slăină proaspătă 1 kl. cu	—	cr.
» svântată » » cu	—96	cr.
Brânza, nouă 1 kl. cu	—	cr.
Brânză în burduf cu	—	cr.
Ouă, 8 cu	—10	cr.
Pui de găină părechea cu	25—50	cr.

Piața din Alba-Iulia.

— la 17 Iunie 1900 —

Grâu trumos ferd. de 20 l. cu	1—	cr.
Săcara ferdela cu	—75	cr.
Orz ferdela cu	—	cr.
Ovės ferdela cu	—45	cr.
Cucuruz ferdela cu	—85	cr.
Fasolea ferdela cu	—90	cr.
Grumpene noue ferdela cu	—50	cr.
Vin nou feria cu	—	cr.
Mere ferdela cu	—50	cr.
Nuci ferdela cu	—	cr.
Carne de vită 1 klgr. cu	—48	cr.
» » porc 1 » cu	—50	cr.
Slănină proaspătă 1 kl. cu	—	cr.
» svântată 1 » cu	—	cr.

Brânză nouă 1 kl. cu —24 cr.
 „ în burduf cu — cr.
 Ouă 5 cu —10 cr.
 Pui de găină, părechea cu . . . 30—50 cr.

Piața din Bistrița.

— la 18 Iulie 1900. —

Grâu frumos, fer. de 20 lit. . fl.	1-10
Săcară ferdela cu fl.	—70
Ovės, ferdela cu fl.	—72
Orz, terdela cu fl.	—52
Cucuruz, ferdela de 20 litre . fl.	—90
Fasolea, ferdela „ „ „ fl.	—80
Cartofi (grumpile) fer. de 20 l. fl.	—50
Vin nou, litrul cu fl.	—
Mere, ferdela de 30 litre . . fl.	—80
Nuci, ferdela de 30 litre . . fl.	—
Carne de vită 1 kl. fl.	—40
„ „ porc 1 kl. fl.	—45
Slănină proaspătă 1 kl. cu . . fl.	—45
Slănină svântată 1 klgrm cu . fl.	—70
Brânză nouă 1 kl. fl.	—
Ouă, 8 cu fl.	—10
Pui de găină părechea cu . . fl.	—60

Poame sunt foarte puține, din cauza frigului celui mare din luna Maiu.

Spicoasele (grâu, săcară, ovės,) sunt frumoșele, numai cam mici. Cucuruzul e foarte frumos. Fân va fi mult.

FELURITE POVEȚE

Curățirea ruginii.

Dacă ni-au ruginit cuțitele sau furcuțele și voim să le facem ca nouă de curate, se le ungem cu oleiu de sămânță de mac și se le lăsăm așa unse 2 zile. După aceea se le frecăm bine-bine cu praf de var nestins și ne vom ajunge scopul. E bun și petroleul. Ungem locul petat de rugină, cu petroleu, și petroleul înmoaie cum am zice rugină și o putem după o zi chiar, curăți ușor.

Un bun nutreț pentru găini.

Mult pășii Englezi au aflat folosul și la o plantă pe care noi pe aici o nesocotim; la floarea soarelui. Ei pun foarte multă floarea soarelui și sămânța ei o dau găinilor, care hrănite cu ea, cresc, se ingrașe și ouă cu mult mai spornic ca de obicei, ba și penele le cresc mai lucii, mai frumoase.

Întrebări

și

Răspunsuri

Întrebarea 12. Unui vecin al meu i-s'a întâmplat că făcându-i scroafa, și-a mâncat ea înșasi jumătate din porcei. Nu se știe ceva prin ce s'ar putea împedeca ori desvêța scroafele dela acest obicei păgubitor?

St. B. în S. d. p.

Răspuns. Dând întrebarea d-tale unui econom mai pășit, el dă sfatul, că scroafelor de făcut se li-sê dee din când în când, la o zi două, câte un pic de curechiu (varză) și și ci-că mâncarea curechiului ar avea înfrurire asupra năravului din vorbă și că atari scroafe nu-și mănâncă porceii.

De altfel lăsăm întrebarea deschisă și

cetitorii nostri sîrguincioși cari ar ști și ei vre-un alt mijloc, să binevoiască a ni-l spune și-l vom publica și pe acela.

Întrebarea 13. Am pus și eu trifoiu, în urma stăruințelor Reuniunii dvoastre economice, și sunt foarte mulțumit de el, s'a tăcut frumos, am de pe loc nutreț îndoit atîta cât dacă îl lăsăm cu iarbă. Dar' vê rog să-mi răspundeți e de consult să cerc să fac sămânță din el, și când și cum, sau să-l folosesc numai de nutreț? Avînd sămânță, unde se poate vinde?

V. S. în B.

Răspuns. Precum înțelegem, trifoiul dtale e în anul întai sămănat. Din anul întai la nici un cas nu ți-sê recomandă să cerci și nici ou ai putea face sămânță. Cei mai mulți cultivă trifoiul ca nutreț, dându-l vitelor în stare proaspătă, și bine e să nu-l dăm curat, ci amestecat cu pae. Poate fi însă și uscat, precum s'a descris în foaia noastră. La uscat se ținem minte mai ales un lucru: după-ce s'a uscat bine pe capre în câmp, se nu-l ducem acasă pe căldură că toate-i scuturăm foile și florile, ci să-l ducem pe răcorile dimineții ori serii.

De sămânță să alegi numai trifoiu din anul al doilea ori al treilea, și anume de cel crescut frumos și curat de buruieni, și anume din a doua cositură. Întai îl cosim și-l folosim la vite, ear' cositura a doua o lăsăm să crească frumos, și în *ajunul coacerii* îl cosim, că de-l vom lăsa să se răcoacă, să scutură; îl uscăm ca de obicei și-l îmblătim. Dacă vremea te-a favorizat și locul de nu ți-a dat buruieni, apoi, în anul viitor, poți cerca să faci sămânță, că e bine plătită la toți neguțatorii de sămânță din orașe, chiar aici în Orăștie încă o poți vinde negreșit.

FELURIMI

Viclenia birului. Într'o comună românească s'a întâmplat nu de mult, că reprezentanța comunală a hotărit să vîndă pădurile comunei. La vînzare comuna a căpătat pe ele 36.000 de cor. Statul satului însă, până a cumpăra altă moșie cu banii, nu a depus banii la vr'o casă de păstrare, unde se fie siguri, ci a hotărit să-i lase în grija primăriei. Aflînd despre aceasta protopretorul, a citat la sine pe birul satului și i-a făcut aspre înfruntări, că atîta sumedenie de bani țin în sat, de unde ușor poate să-i fure cineva. Judele comunal, un țeran român, dar' viclean ca o vulpe, răspunde:

— Sê am iertare, Măria Ta, nu-i fură nimenea, pentru-că am pus doi oameni să-i păzească; unul în lăuntru lângă lada satului, ear' altul afară la stradă.

— Doi inși! Mare ispravă! — replică mănios protopretorul. — Doar' cu doi inși ușor pot isprăvi hoții când își vor pune de când se fure banii!

Țeranul se apropie de protopretor și privind în jur se vadă nu cumva îl aud și alții, îi șoptește taina lui mare:

— Numai cât, se am iertare Măria Ta, banii totuși nu-i poate fura nime, pentru-că nu-s în ladă. Pe păzitorii aia doi i-am pus numai, ca să creadă lumea, că acolo în ladă se află banii și se nu-i caute în alte părți.

*

O împușcătură renumită. În anul 1796 era în marș un despărțământ de soldați ruși spre Cracovia, ca să ocupe această cetate, pe atunci slabă și rău păzită. După vechiul obicei, între ziduri și prin turnurile cetății ședeau felurite corporațiuni de meseriași. Cele trei bastioane (turnuri) din afară, cari se mai pot vedea până în ziua de azi, erau ocupate de societatea funarilor și pasamanterilor, cari cu armele lor vechi țineau pază sub comanda bătrînului măestru Casimir Oraszewicz.

Într'o zi, generalul rus Panin, cu înalta lui suită, îmbrăcați toți în uniformele cele mai frumoase, străbătutu până la 1200 pași spre zidurile cetății pentru recunoașterea terenului.

«Aha! Pasărea aceasta ași voi să o am», strigă Oraszewicz și întinse mîna după armă.

«Pagubă de praful stricat pe nimic; observa un cetățian, așa departe nu bate nici o pușcă, sau numai una de aceea, în care ai putea pune ușor niște gloanțe cât nuca de mari».

Într'acestea Oraszewicz își rupse de pe haină un bumb de argint, rotund, plin, de mărimea unui ou de porumb, îl pusă în pușcă și ținti. Bubuitura avu noroc. Numai decât vîzură pe generalul Panin răsturnându-se de pe cal. O nespusă frică cuprinse pe Ruși și toți se împrăștiară.

Trupul mort a lui Panin a fost înmormîntat cu pompă militară în locul unde a căzut. O cruce simplă de piatră a arătat sute de ani de-arîndul locul unde și-a aflat moartea unul dintre cei mai mari generali ruși.

În anul 1896 guvernul rusesc a dus în patrie cu mare ceremonie osemintele distinsului general.

La cercetarea scheletului s'a aflat în lăuntru capătinei bumbul de argint, întocmai ca cel amintit. Prin aceasta fapta lui Oraszewicz a fost pe deplin adeverită. El fusese distins de cătră magistratul orașului Cracovia prin o diplomă, care încă până azi se păstrează în ramă de urmașii lui.

Tot acolo se mai poate vedea și arma cu care a omorît pe generalul Panin.

Așa se apărau în vechime cetățile. Tot omul era ostaș!

Posta Redacției.

Dlui X. în *Petroșeni*. Fiindcă nu ne-ai comunicat numele, nu am putut publica poesia, deși în sine e destul de reușită. Dar' nu e copiată de undeva?

Dlui A. B. V. în *V. „Omul Econom”* ca idee și intenție este frumoasă, dar' așa de manc reușită ca formă, că te rugăm să nu stăruim pentru publicare. Celelalte asemenea. Ne-ai îndatora mult dacă ne-ai trimite din când în când și câte-o corespondență economică, pe care am folosi-o negreșit cu mulțămintă.

Comitetul de redacție:

Președinte: **Dr. Ioan Mihai.**

Membrii: **Dr. St. Erdelyi, Ioan Mihaiu Danil David și Constantin Baicu.**

Proprietar - editor: **IOAN MIHAIU**

Redactor respons.: **IOAN MOȚA**

Un taur

de soiul ales **Pinzgau**, de 1½ an, apt de gonit; foarte frumos, — poate fi cumpărat numai decât dela preotul

Isidor Blaga,

in **Lancrám (Lámkerék)** lângă

1-1

Sebeşul-săsesc.

Avis!

Având de mai mulți ani copii, cari cercetează școalele din Orăștie, în cuartir și cost, avisez pe această cale pe on. părinți că pentru anul viitor școlar pot afla la subscrișul doi sau trei băieți cost și cuartir în condițiuni convenabile.

Despre îngrijire și menagiu solid garantez.

Orăștie, la 10 Iulie 1900.

Albert Riebel,

negustor

1-4

vis-à-vis de școala română.

Postul de

adjunct notarial

împreună cu salar de 30 coroane la lună și costul, se poate ocupa la subscrișul cu ziua de 14 Aug. a. c.

Bozeș, p. u. Algyógy.

Candin Cristea

2-2

not. cercual.

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE

Capital social: cor. 500.000. Fonduri de rezervă: cor. 275.000.

(32)

Depuneri: cor. 1.750.000.

15-

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;	4) cumpără și vinde mărfuri și produse;
2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5½, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;	5) arândează și exarândează realități;
3) cumpără și vinde realități;	6) cumpără și vinde efecte publice;
	7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3, 4, 5.

Ori-ce atacere se poate rezolva verbal în biroul institului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1900.

Direcțiunea.

„Minerva“ institut tipografic, societate pe acții în Orăștie.

Inserțiuni și reclame cu preturi moderate se primesc la administrațiunea foii „Bunul Econom.“
 Inserțiunile și reclamele sunt sufletul comerțului!

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA“

Intemeiată la anul 1868

in Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigurază în cele mai avantajoase condiții:

➡ contra pericolului de foc și exploziune ➡

edificii de ori-ce fel, locuințe și clădiri economice, magazine de mărfuri, mașine agricole, mobile, vestimente și rufe, caré și vite de tot soiul, produse de câmp și de recoltă etc. etc.;

➡ asupra vieții omului: ➡

in toate combinațiunile conform tabelelor sale foarte variate ca asigurări simple pe cașul de moarte, asigurări cu termin, asigurări de copii, de zestre, rente viagere, asigurări cu plățirea de *două-ori* a capitalului, și cu polițe libere de premii etc.

Asigurări poporale fără cercetare medicală (sistem german).

Asigurări pe speșele de înmormântare cu solvire imediat

Fonduri de rezervă și de garanție specială:

1,400.000 coroane,

plasate în scrisuri fonciare și în sig. r. e.

Active cu finea anului 1899: 2 milioane 180 000 me.

Stocul asigurărilor:

Valori asigurate contra incendiului:

64 milioane coroane.

Capitale asigurate asupra vieții:

9 milioane coroane.

Dela intemeiere institutul a solvit:

2,825.645 c. 62 b. pentru daune de foc și 2,498.042 c. 10 b. capitale asig. pe viață, total: 5,323.687 coroane 72 bani.

Oferte și ori-ce informațiuni se primesc prin Direcțiune în Sibiu, la agenturile principale în Arad, Brașov și Timișoara, la agențele generale din Cluj și Budapesta, precum și la reprezentanții speciali în toate comunele mai mari.

Prospecte și tipărituri gratuit și franco.

1-10

Direcțiunea în Sibiu,
str. Cisnădiei nr. 5, etajul I., curtea I.

„Minerva“ Institut Tipografic

Orăștie.

☆ Circulare
& preț-curenturi

Note, Bilete de vizită
după plac și cerere
Registre și imprimare
Anunțuri, Compturi și Adres.
Bilanțuri etc. etc.

Se recomandă a
executa

următoarele:

Copuri, Broșuri și Placate
Bilete de logodnă și cununie
Carte și epistole

Acastă tipografie e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a pune execută ori-ce comandă prompt și cu cea mai mare acurateță!

